

Sygn. akt II Ca 781/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 października 2013 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie II Wydział Cywilny – Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Sądu Okręgowego Dariusz Iskra

Protokolant Protokółant sądowy Katarzyna Szumiło

po rozpoznaniu w dniu 9 października 2013 roku w Lublinie, na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W.

przeciwko S. W.

o zapłatę kwoty 1721,48 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 4 maja 2011 roku do dnia zapłaty, kwoty 189,65 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 4 maja 2011 roku do dnia zapłaty i kwoty 131,64 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 4 maja 2011 roku do dnia zapłaty

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego Lublin – Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku z dnia 26 kwietnia 2013 roku, w sprawie I C 369/12

I. oddala apelację;

II. zasądza od S. W. na rzecz (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W. kwotę 90 zł (dziewięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Sygn. akt II Ca 781/13

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie w elektronicznym postępowaniu upominawczym w dniu 4 maja 2011 roku powód – (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego – S. W. kwoty 2043 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 4 maja 2011 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego wskazanych w treści pozwu kosztów procesu (k. 4-7).

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że dochodzona pozwem wierzytelność wynika z umowy kredytu konsumenckiego. Przedmiotową wierzytelność powód nabył na podstawie umowy przelewu wierzytelności z poprzednim wierzycielem, którym była (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W.. Powód wskazał, że na kwotę dochodzoną pozwem składają się niespłacona kwota kapitału oraz „odsetki karne”.

*

W piśmie procesowym złożonym w dniu 9 maja 2011 roku powód wskazał, że precyzuje żądanie pozwu wniesionego w dniu 4 maja 2011 roku, w ten sposób, że wnosi o zasądzenie kwoty wskazanej pod pozycją numer 1 listy roszczeń z odsetkami umownymi w wysokości 22 % od dnia 4 maja 2011 roku do dnia zapłaty, zaś pozostałe żądania pozwu pozostają bez mian (k. 8).

*

W dniu 1 września 2011 roku Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym (k. 9).

*

W dniu 28 września 2011 roku pozwany wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty, co skutkowało utratą mocy nakazu zapłaty w całości i przekazaniem sprawy do sądu właściwości ogólnej pozwanego (k. 14-15, 18).

*

W piśmie procesowym z dnia 26 stycznia 2012 roku pełnomocnik powoda wskazał, że powód „modyfikuje wartość przedmiotu sprawy” i wnosi o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kwoty 1734,72 zł z odsetkami umownymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty wraz z kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego w kwocie 600 zł, gdyż powód otrzymał od pozwanego częściową spłatę należności w wysokości 308,05 zł w dniu 15 listopada 2011 roku. Pełnomocnik powoda oświadczył również, że powód zrzeka się dochodzonego roszczenia w zakresie kwoty 308,05 zł (k. 28-29).

W odpowiedzi na sprzeciw od nakazu zapłaty (pismo z dnia 28 maja 2012 roku) pełnomocnik powoda oświadczył, że wobec spłaty części zadłużenia przez pozwanego cofa pozew w części co do kwoty 1108,05 zł, zrzeka się dochodzenia roszczenia w tym zakresie oraz wnosi o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 934,72 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu w kwocie 657,44 zł (k. 104-107)

*

Wyrokiem z dnia 26 kwietnia 2013 roku Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku:

I. zasądził od S. W. na rzecz (...) I Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W. kwotę 934,72 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 4 maja 2011 roku do dnia zapłaty;

II. umorzył postępowanie co do kwoty 1108,05 zł;

III. zasądził od S. W. na rzecz (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W. kwotę 661,19 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 24 maja 2007 roku pierwotny wierzyciel – (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. zawarła z pozwanym S. W. umowę kredytu konsumenckiego nr (...) - (...) /2007.

Sąd wskazał, że w związku z powstaniem zaległości w spłacie kredytu pismem z dnia 17 czerwca 2008 roku kredytodawca wezwał pozwanego do zapłaty i wypowiedział umowę kredytu.

Sąd ustalił, że przedmiotowa wierzytelność została przeniesiona w dniu 14 grudnia 2010 roku na powoda na podstawie umowy o przelew wierzytelności zawartej między (...) Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym z siedzibą w W. a (...) Bank (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W.. O powyższym przelewie pozwany został zawiadomiony przez pierwotnego wierzyciela pismem z dnia 3 stycznia 2011 roku. Powód wezwał pozwanego do zapłaty pismem z dnia 18 lutego 2011 roku.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że w dniu 12 października 2011 roku, a więc już po złożeniu pozwu w niniejszej sprawie oraz wydaniu nakazu zapłaty, strony zawarły ugodę pozasądową, na mocy której pozwany uznał zobowiązanie w stosunku do powoda i zobowiązał się do zapłaty na jego rzecz kwoty 3080,50 zł w 10 ratach w wysokości 308,50 zł każda, płatnych do 26 dnia każdego miesiąca, poczynając od 26 października 2011 roku.

Sąd wskazał, że pozwany już po wytoczeniu powództwa dokonał spłaty części zadłużenia wskazanego w ugodzie w łącznej kwocie 1108,05 zł, to jest 308,05 zł w dniu 15 listopada 2011 roku oraz 800 zł w dniu 29 lutego 2012 roku.

Sąd Rejonowy przytoczył treść przepisów art. 355 § 1 k.p.c. i wskazał, że postępowanie co do kwoty 1108,05 zł należało umorzyć wobec cofnięcia pozwu i zrzeczenia się roszczenia w tym zakresie przez powoda w piśmie z dnia 28 maja 2012 roku.

Sąd Rejonowy wyjaśnił podstawę prawną pozostałych rozstrzygnięć zawartych w wyroku, wskazując, że „strony niniejszego procesu zawarły umowę o kredyt konsumencki”. (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. nabył wierzytelności wynikające z przedmiotowej umowy kredytu konsumenckiego.

Sąd Rejonowy uznał, że powód wykazał zarówno zasadność, jak i wysokość wymagalnej wierzytelności wobec pozwanego na podstawie dokumentacji złożonej w niniejszej sprawie. Nie zmienia powyższego fakt, że strony zawarły ugodę pozasądową w toku toczącego się procesu, skoro pozwany w dalszym ciągu nie spłacił w całości długu wobec powoda. Zatem należało uwzględnić powództwo zgodnie z żądaniem powoda wskazanym ostatecznie w piśmie procesowym z dnia 28 maja 2012 roku.

Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia o kosztach procesu Sąd Rejonowy wskazał przepisy art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. i art. 109 k.p.c.

*

Od wyroku z dnia 26 kwietnia 2013 roku apelację wniósł S. W., zaskarżając rozstrzygnięcia zawarte w punktach I i III. Pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez oddalenie powództwa, a na wypadek nieuwzględnienia tego wniosku wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w punktach I i III i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu Lublin –Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku do ponownego rozpoznania.

Pozwany podniósł, że „kwota dochodzona pozwem jest nienależna z uwagi na zawartą między stronami w dniu 12 października 2011 roku ugodę, w której to pozwany zobowiązał się do zapłaty na rzecz powoda należności, zasądzonych po raz kolejny zaskarżonym wyrokiem Sądu z dnia 26 kwietnia 2013 roku. Powód co prawda cofnął powództwo, ale nie w całości, tylko w części” (k. 145-145v).

*

W odpowiedzi na apelację pełnomocnik powoda wniósł o oddalenie apelacji pozwanego oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu w postaci kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych (k. 157-157v).

*

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja pozwanego jest oczywiście bezzasadna i w związku z tym podlega oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

W pierwszej kolejności należy stwierdzić, że nie jest zasadny wniosek apelacji o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania. Wprawdzie wniosek ten został zgłoszony jako wniosek ewentualny, ale, jako dalej idący, wymaga omówienia w pierwszej kolejności.

Z przepisów art. 386 § 2 i 4 k.p.c. wynika, że uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji może nastąpić tylko w razie stwierdzenia nieważności postępowania, w razie nierozpoznania przez sąd pierwszej instancji istoty sprawy albo gdy wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości.

Dodatkową podstawę prawną uchylenia wyroku stanowi przepis art. 505¹² § 1 k.p.c., mający zastosowanie w postępowaniu uproszczonym. Przepis ten stanowi, że jeżeli sąd drugiej instancji stwierdzi, że zachodzi naruszenie prawa materialnego, a zgromadzone dowody nie dają wystarczających podstaw do zmiany wyroku, uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania.

W ocenie Sądu Okręgowego w rozpoznawanej sprawie nie zachodzi żadna ze wskazanych wyżej podstaw uchylenia orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu. Postępowanie przed Sądem pierwszej instancji nie jest dotknięte nieważnością. Sąd ten rozpoznał istotę sprawy, analizując zasadność żądania pozwu z punktu widzenia okoliczności faktycznych przytoczonych jako podstawa faktyczna powództwa i rozpoznając zarzuty podniesione przez pozwanego. Wydanie wyroku przez Sąd Okręgowy nie wymaga również przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości, ani też nawet uzupełniania, czy powtarzania postępowania dowodowego.

W sprawie nie zachodzą również okoliczności, o których mowa w art. 505¹² § 1 k.p.c.

Należy także zwrócić uwagę, że pozwany nie przytacza w apelacji zarzutów, których uwzględnienie mogłoby skutkować uchyleniem zaskarżonego wyroku.

÷

Nie są uzasadnione zarzuty podniesione w apelacji.

Sąd pierwszej instancji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych. Nieprecyzyjne jest jedynie sformułowanie, że „strony niniejszego procesu zawarły umowę o kredyt konsumencki”. Umowa o kredyt konsumencki została zawarta w dniu 24 maja 2007 roku pomiędzy S. W. a (...) Bankiem (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W., co w innym miejscu uzasadnienia Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił.

Nie jest uzasadnione stanowisko pozwanego, że w związku z zawarciem przez strony ugody w dniu 12 października 2011 roku powództwo o zapłatę wierzytelności wynikających z umowy o kredyt konsumencki, a nabytych przez powoda w drodze przelewu, nie jest uzasadnione. Ze stanowiska pozwanego wynika, że dochodzone przez powoda roszczenie nie jest jeszcze wymagalne w związku z zawartą przez strony ugoda.

Powyższe stanowisko powoda nie jest trafne.

Okolicznością bezsporną jest to, że w dniu 12 października 2011 roku pomiędzy stronami rozpoznawanej sprawy zawarta została ugoda dotycząca wierzytelności nabytych przez powoda od (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.. W § 2 ugody strony zawarły postanowienie, że dłużnik uznaje zobowiązanie opisane w § 1 i zobowiązuje się do zapłaty na rzecz wierzyciela kwoty 3080,50 zł w dziesięciu ratach w wysokości 308,05 zł każda, płatnych do 26 dnia każdego miesiąca na wskazany rachunek bankowy wierzyciela, poczynając od dnia 26 października 2011 roku.

W § 5 ugody strony zawarły postanowienie, że w sytuacji niezapłacenia przez dłużnika raty w terminie ustalonym w § 2 lub zapłaty raty w niepełnej wysokości, kwota pozostała do zapłaty staje się natychmiast wymagalna w całości z dniem następnym po dniu płatności pierwszej niezapłaconej raty.

Z treści ugody jednoznacznie wynikało, że zapłata pierwszej raty kredytu powinna nastąpić w terminie do dnia 26 października 2011 roku. Tymczasem pozwany dokonał wpłaty pierwszej raty w kwocie 308,50 zł dopiero w dniu 10 listopada 2011 roku, przy czym w dniu tym pozwany przekazał jedynie pieniądze pośrednikowi – urzędowi pocztowemu, natomiast na rachunek bankowy powoda pieniądze te wpłynęły w późniejszej dacie. Kolejne wpłaty w kwotach po 308,50 zł powinny być dokonywane w terminach: do dnia 26 listopada 2011 roku, do dnia 26 grudnia 2011 roku, do dnia 26 stycznia 2012 roku i do dnia 26 lutego 2012 roku. Tymczasem dopiero w dniu 27 lutego 2012 roku pozwany przekazał pieniądze pośrednikowi – urzędowi pocztowemu i to tylko w kwocie 800 zł. Na rachunek bankowy powoda pieniądze te wpłynęły w późniejszej dacie.

W związku z tym, że dłużnik nie wpłacił pierwszej raty w terminie określonym ugodą, cała kwota objęta ugodą stała się natychmiast wymagalna z dniem następnym po dniu płatności pierwszej niezapłaconej raty, to jest w dniu 27 października 2011 roku.

W związku z powyższym zawarcie przez strony ugody w dniu 12 października 2011 roku nie wpływa na zasadność dochodzonego przez powoda w rozpoznawanej sprawie roszczenia.

÷

Nie są uzasadnione zarzuty pozwanego dotyczące rozstrzygnięcia o kosztach procesu za pierwszą instancję. Wprawdzie powód cofnął częściowo pozew, jednak powód nie może być w tym zakresie uznany za stronę przegrywającą sprawę w znaczeniu określonym przez przepis art. 98 § 1 k.p.c. Przyczyną częściowego cofnięcia pozwu było bowiem zaspokojenie przez pozwanego, po wniesieniu pozwu części, dochodzonego przez powoda roszczenia.

Należy stwierdzić, że powód jest stroną wygrywającą sprawę w całości, gdy cofa skutecznie pozew z powodu zaspokojenia przez pozwanego dochodzonego roszczenia po wniesieniu pozwu. W postanowieniu z dnia 20 sierpnia 1979 roku, I CZ 92/791, Sąd Najwyższy zajął stanowisko, że pozwany, który płaci dochodzoną należność po wniesieniu pozwu, chociaż przed otrzymaniem jego odpisu, z punktu widzenia przepisów k.p.c. o kosztach procesu uważany jest za przegrywającą sprawę i w konsekwencji zobowiązany jest zwrócić powodowi poniesione koszty (art. 98 § 1 k.p.c.)².

Zasadą jest (art. 203 § 2 k.p.c.), że w wypadku cofnięcia pozwu obowiązek zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego, na jego żądanie, obciąża powoda bez względu na przyczynę cofnięcia. Jednakże dopuszczalne jest odstępstwo od tej zasady w sytuacji, gdy powód wykaze, że wystąpienie z powództwem było niezbędne dla celowego dochodzenia praw lub celowej obrony, z uwzględnieniem okoliczności istniejących w dacie wytoczenia pozwu. Dotyczy to zwłaszcza sytuacji, gdy cofnięcie pozwu jest konsekwencją zaspokojenia przez pozwanego wymagalnego w chwili wytoczenia powództwa roszczenia powoda. W rozumieniu przepisów o kosztach procesu (art. 98 k.p.c.) pozwanego należy uznać wówczas za stronę przegrywającą sprawę³.

Z literalnego brzmienia art. 203 § 2 k.p.c. wynika, że w przypadku cofnięcia pozwu zwrot kosztów postępowania przysługuje wyłącznie pozwanemu, o ile zgłosi w tym zakresie wnioski w wymaganym terminie. Od tej zasady zachodzi wyjątek w sytuacji, gdy podjęcie tej czynności procesowej wiązało się z zaspokojeniem powoda w toku postępowania. W tym jednakże przypadku to na powodzie spoczywa ciężar wykazania, że wystąpienie z pozwem było niezbędne do celowego dochodzenia praw lub celowej obrony i faktycznie doszło do jego zaspokojenia w toku procesu⁴.

Co do zasady stroną cofającą środek zaskarżenia uznaje się za przegrywającą sprawę. Jednakże jeśli cofnięcie wynikało z zaspokojenia przez przeciwnika interesów skarżącego, a wniesienie środka zaskarżenia było niezbędne do dochodzenia praw lub obrony skarżącego, to obowiązek zwrotu kosztów może nie obciążać strony cofającej ten środek, lecz ciążyć na stronie przeciwnej⁵.

*

Na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy zasądził od S. W. na rzecz (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W. kwotę 90 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego. W związku z tym, że apelacja pozwanego została oddalona w całości, pozwany jest stroną przegrywającą sprawę w całości w postępowaniu odwoławczym. Powinien zatem zwrócić powodowi koszty postępowania odwoławczego.

Zasądzona kwota obejmuje wynagrodzenie pełnomocnika procesowego powoda, ustalone według stawki minimalnej na podstawie § 6 pkt 2 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 roku, poz. 490 – tekst jednolity).

*

Z tych wszystkich względów i na podstawie powołanych wyżej przepisów Sąd Okręgowy orzekł jak w postanowieniu.

1 Lex nr 8188.

2 Por. również: postanowienie SN z dnia 6 listopada 1984 roku, IV CZ 196/84, Lex nr 8642; postanowienie SA w Katowicach z dnia 15 stycznia 2003 roku, I ACz 6/03, OSA 2003, z. 9, poz. 40.

3 Postanowienie SN z dnia 12 kwietnia 2012 roku, II CZ 208/11, Lex nr 1214570.

4 Postanowienie SA we Wrocławiu z dnia 29 marca 2012 roku, I ACz 491/12, Lex nr 1136094.

5 Postanowienie SN z dnia 8 lutego 2012 roku, V CZ 109/11, Lex nr 1147814.